

MAGYARÁG

Felolős szerkesztő:
Kádár Miklós
Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztői órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P. M. Viteazul Nagvniactér) 4 Telefon: 380

Ara 1 lej
IV. évfolyam 40 sz.
1935. FEBRUÁR 9.
Szombat

Hitler ellen fordul saját pártja

Tiltakoznak a nácik a londoni egyezményhez való csatlakozás ellen

Egy londoni lap szerint tíz évvel ezelőtt meg lehetett volna kötni a légvédelmi egyezményt. -- Laval betegsége miatt Flandin miniszterelnök számolt be a francia képviselőház előtt a londoni tárgyalásokról

London, február 7.

Az angol politikai közvélemény érthető izgalommal várja az olasz, belga és különösen a német választ a légi Locarno megkötésére vonatkozó javaslatra.

Az egyik lap feltűnő helyen azt közölte, hogyha

Németország nem hajlandó belépni a légi Locarnoba, akkor a többi aláíró hatalmak olyan megegyezést kötnek, amelynek éle egyenesen Németország ellen irányul.

A Morning Post erre a hírre megjegyzi, hogy ez csak arra szolgál, hogy Németországot elkédvtelenítse a légi védelmi szerződésbe való beépésől. Felteszi ezután a kérdést a Morning Post, hogy kinek az érdeke, hogy Németországot elkédvtelenítsék. Maga a nagy angol lap válaszol a feltett kérdésre és kijelenti, hogy ez elsősorban Szovjetországnak az érdeke, amely jogosan aggódik, hogy egy ilyen szerződés megkötése után a francia kormány nem fogja célszerűnek találni a szovjettel való feltűnő barátkozást, amit tulajdonképpen csak Barthou volt külügyminiszter személyi akarata volt. A Morning Post szerint a szovjet most mindent elfog követni, hogy Németország belépését ebbe a szövetségbe megakadályozza, mert akkor Franciaország inkább fogja keresni Anglia barátságát, mint a szovjetét és így a szovjet ismét elveszti talaját Nyugateurópában.

A Daily Telegraph szerint Németország elvben el fogja fogadni a légi védelmi szerződést, de ki fogja jelenteni, hogy addig nem áll módjában fegyveres segítséget küldeni a megtámadott hatalmaknak ameddig nincs fegyvere, amivel segítségére siet. Másikülönben a lap úgy értesült, hogy a londoni tárgyalásokon Németországot Göring porosz miniszterelnök fogja képviselni.

A Daily Telegraph szerint Németország a keleti egyezménybe való belépési felszólításra ki fogja jelenteni, hogy mivel Lengyelországgal megkötötte a barátsági szerződést nem látja célját a keleti szerződésnek, mert ezzel keleten minden háborus veszély elsimult. Ha

azonban Franciaország ragaszkodik a keleti szerződéshez, nem utasítja vissza, de feltétlenül kívánja, hogy Olaszország és Anglia is írják alá a keleti egyezményt.

A Daily Telegraph szerint ezt Anglia úgy sem fogja megtenni, így a keleti egyezmény, amely szintén Barthou eszméje volt magától el fog aludni.

London, február 7.

A Star című londoni lap érdekes cikkben közli, hogy a légi Locarno eszméjét kerek tíz évvel ezelőtt Abenoon berlini angol nagy követ vetette fel Chamberlain akkori angol miniszterelnök azonban minden vizsgálat nélkül elvetette ezt a tervet. A Star szerint tíz évnek kellett eltelnie, hogy a légi Locarno mégis létrejöjjön. Mennyivel más lenne most a helyzet, ha ezelőtt tíz évvel kötötték volna meg a légi egyezményt.

Páris, február 7.

Laval francia külügyminiszter influenzában megbetegedett és néhány napig az ágyát kell őriznie. Ez volt az oka annak, hogy a kamara tegnapi ülésén a londoni tárgyalásokról nem Laval, hanem maga Flandin francia miniszterelnök számolt be.

Berlin, február 7.

A német fővárosban a londoni határozat megvitatása képezi a legfontosabb külpolitikai kérdéseket. Hitler lemondta összes fogadásait, hogy minden idejét a tanácskozásokban való részvételének fordíthassa. A külpolitikai hivatal a tárgyalások megindítása mellett van és hasonló elvet vall a védőerő szövetség is. A nemzeti szociálista párt szélső elemei azonban kedvezőtlenül fogadták a londoni megegyezést és annak részleteit nem tartják összeegyeztethetőnek a párt programjával.

Feloszlatták a jugoszláv parlamentet

Májusra írták ki az új választásokat. -- A régi kormányelnökök magatartása váltotta ki a régenstanács határozatát

Belgrád, február 7.

Jugoszlávia belpolitikai életének váratlanul hatalmas szenzációja van. A régenstanács tegnap a késő esti órákban rendeletet tett közzé, amellyel

feloszlatták a szkupstinát, egyben május 5-re új választásokat írnak ki.

A parlament feloszlátásának oka az volt, hogy Marinkovics, Uzonovics és Srksics volt miniszterelnökök nem voltak hajlandók támogatni a Jettics-kormányt.

A házfeloszlató régenstanácsi határozat értelmében az újonnan megválasztott

képviselőház június 3-án ül össze. A jugoszláviai politikai pártok magatartását illetőleg egyelőre a legnagyobb bizonytalanság uralkodik. A májusban megtartandó választások nyíltak lesznek. Éppen ezért egyelőre nem lehet tudni, hogy a radikálisok, a klerikálisok és a mohamedánok részt vesznek-e a választásokon.

Időjárás

Élénk északi szél, egyes helyeken havazás. A hőmérséklet tovább süllyed.

A 250 ajándékos verseny 19. száma

Kivágandó és összegyűjtendő

19

Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az résztvehet az a j á n d é k - versenyen

1935 január 21. - február 20.

A NAP

★

Már Angliában is...

Ha valaki figyelemmel kíséri az európai államok belső életét, könnyű szerrel megállapíthatja, hogy a kontinens államaiban uralkodó nyugtalansággal szemben a szigetország, Anglia képezte a szuverén biztonságot, az abszolút nyugalom földjét. Bár Anglia is alaposan kivette részét a nagy naboruból, belső viszonyai mégis leghamarabb konszolidálódhattak és bár bizonyos divatos jelszavak és divatos áramlatok közül Anglia népe sem vonhatta ki magát teljesen, tény, hogy a "haladó" Európával szemben az angol birodalom a megingathatatlan konzervativizmus biztos sziklavárát jelentette.

Legalább is az utolsó időkig. Mert azok a hírek, amelyek mostanában kelnek szárnyra a szigetországból, azt látszanak bizonyítani, hogy a jó britek is megunták az évszázadok óta megszokott egyformaságot és most egyszerre valamelyes lényeges változás kezd kiforrni a konzervatív angol lelkek mélyén. Egyelőre apró megnyilvánulások ezek, minden komoly hatás nélkül, sőt valószínű, hogy a kis megnyilvánulások nyomán felzúduló reakció elsöpri az elégedetlen hangokat. De az is letagadhatatlan tény viszont, hogy Angliában megindult egy bizonyos folyamat, amelyet ideig-óráig fel lehet sügnyen tartóztatni, de — mint azt számos más európai példa mutatja — végleg megállítani nem lehet.

Anglia az az állam, ahol négy-ötszáz éves törvények is érvényben vannak még és ahol ezeket a törvényeket a nevelésszerűen menő pontossággal és lelkiismeretességgel be is tartották eddig. Egy jólöltözött ur jelent meg a múltkorában az egyik londoni vendéglőben, ahol egyenesen a konyhába ment és nem törődve a személyzet és tulajdonos méltatlankodásával, elővett egy kis serpenyőt a zsebéből, beleütött néhány tojás a legnagyobb lelki nyugalommal rántottjást, amelyeket szintén a zsebéből vett előtűt sütvé, letelepedett az egyik asztalhoz és elfogyasztotta. Amikor pedig a tulajdonos az örültek házába akart telefonálni, az ismeretlen bemutatkozott — London egyik legismertebb nevű ügyvédje volt és elmondta, hogy öt-hatszáz évvel ezelőt az angol parlament törvényt hozott, amelynek értelmében Angliában minden vendéglősnek kötelessége megengedni, hogy tűzhelyénél bárki megfőzhessen, megsüthessen ebédjét. Az ügyvéd beakarta bizonyítani, hogy az angol törvénykönyv számos ilyen divatjátmutt törvényt tartalmaz és ezért sürgős reformokra van szükség.

Most azonban — úgy látszik — Angliában is készül valami. Az angol parlament az utóbbi időben nem csupán végnélküli, analmas képviselői beszédek színhelye, ahol egyedül az volt a fontos, hogy a képviselők az előírásnak megfelelően szabott szalonruhában jelenjenek meg. Az angol parlamentben veszekedések, sőt tüntetések folytak le, éles támadások hangzanak el. Egyes városokban a munkanélküliek tüntetnek, veszekednek és így tovább. Általában úgy látszik, hogy a boldog Anglia sokat tanul Európától.

2

"ERDÉLYI MAGYARSÁG"

1935. FEBRUAR 9.

Hatóság elleni erőszak miatt

Elítélte a cluji hadbíróság Pikó János oradeai mérnököt

Cluj, február 7.

Tegnap ítélezett a cluji hadbíróság Pikó János oradeai mérnök felett, akit hatóság elleni erőszakkal vádoltak. Pikónak ugyanis volt egy 100 lejes adóhátraléka, amelyet a végrehajtó, állítása szerint mindig akkor akart behajtani, amikor a mérnök nem tartózkodott otthon. Harmadszorra dobbal jött a végrehajtó és árvereltetni kezdett.

A mérnök ekkor betegen tartózkodott

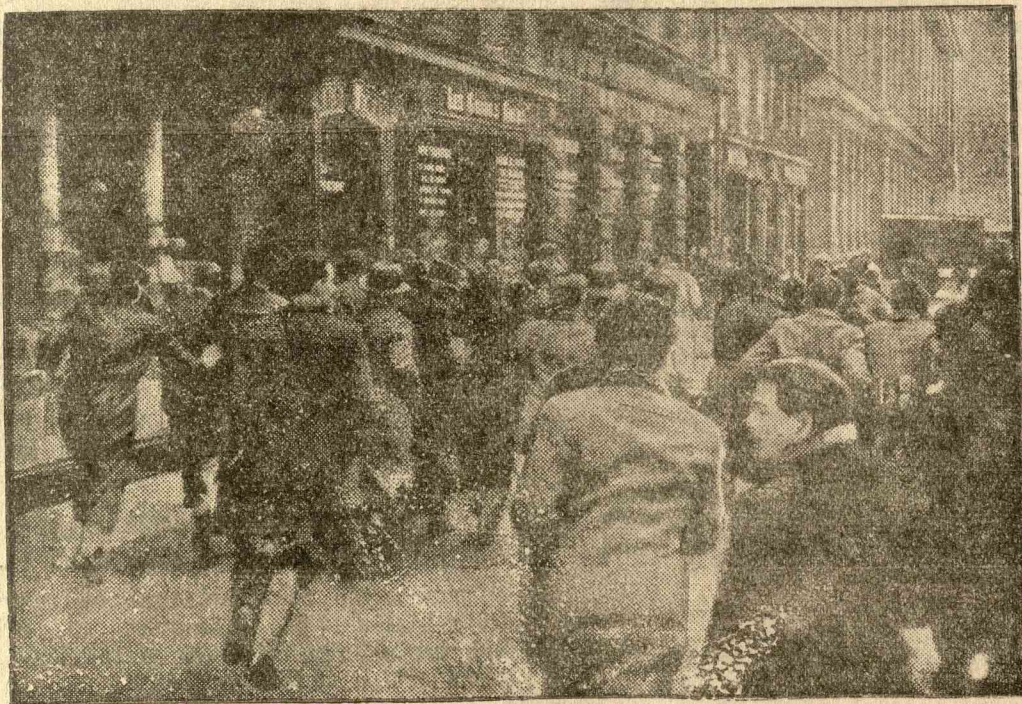
odahaza és kijött a lakásból, kérve a végrehajtót, hogy menjenek be a lakásba és intézzék ott el az ügyet. A végrehajtó erre nem volt hajlandó, mire Pikó méregbe jött és "Csavargó" -nak nevezte a végrehajtót. A végrehajtó feljelentést tett Pikó ellen és így került az ügy tegnap a hadbíróság elé, amely Pikó Jánost 2000 lej pénzbüntetésre és 2000 lej költség megtérítésére ítélte.

Tasnadi hírek

— A Tasnadi Polgári olvasó Kör közgyűlése folyó hó 3-án tartotta a tasnadi polgári olvasó kör 47-ik évi közgyűlését. Kólya István a kör elnöke nyitotta meg az ülést, utána megejtették az elszámolást az elmúlt évről, melyet a közgyűlés egyhangulag minden megjegyzés nélkül elfogadott. Az elszámolás megejtése után Kólya István elnök úgy maga mint tisztviselő társai nevében lemondott. Az elnök lemondására Kapusy Zsigmond választmányi tag szólalt fel és kérte úgy maga mint a közgyűlés minden tagja nevében a tisztikart, hogy továbbra is tartsák meg állásukat tekintve érdeműs tevékenységüket a rossz gazdasági viszonyok mellett is. Az elnök hivatkozva a nagy elfoglaltságára kérte a közgyűlést, hogy más elnököt válaszanak, mert ő elhatározását vissza nem vonja. Ezek után a közgyűlés megejtette a választást és egyhangulag elnökül Kapusy Zsigmondot választották meg. Azután megválasztották a kör tisztí karát. Aelnök Ugli László titkár Corcian Eusebiu, jegyző Kiss Zsigmond pénztárnok Kiffer Pál, háznagy Kapusy János és könyvtárnok Moldován János. A választás lezajlása után Kapusy Zsigmond elnök kérte a közgyűlés minden tagját, hogy a jövőben is az egyesülettel szemben jóakarataikat és támogatásukat ép úgy mint az elmúlt évben tartsák meg.

— Egy jól öltözött aktatáskás férfi rémitgeti Acas községet és környékét. Már több ízben jelentés érkezett az acasi csendőrségre, hogy egy jól öltözött aktatáskás férfi rémitgeti a falu határában járó-keleket. Valósággal rettegnék az emberek, ha va-

lamilyen ügyben a közeli faluba kell átmenniük, mert hol innen hol onnan kapják a hírt az aktatáskás rémről, aki csak nőknek állja útját. Tasnadi tudósítónk a rémhír halatára a helyszínrre kiszállt és a következőkről számol be: Pár héttel ezelőtt Fejzása Ida Mihaeni asszony Acasra ment adóját fizetni. Dolgát végeztével haza felé indult. Amint Acast elhagyta a határban egy jól öltözött aktatáskás férfit talált. A férfi útját állta érdeklődött, hogy hol volt és hova megy. A megrémült nő azt sem tudta mit feleljen, hirtelen azt mondotta, hogy a malomban volt és a férje hátul jön a szekérrel, ő siet haza, mert kis gyerekei várják otthon. A férfi a hallottak után folytatta útját Mihaeni felé. A megrémült asszony egy dűlőre tért le és igyekezett haza felé. Már a kertek alatt volt amikor a férfi egy másik dűlőtről szembejött a megrémült asszonnal és kérdőre vonta, hogy miért hazudott, hogy a férje hátul jön a szekérre, majd az asszonnak esett, leverte a földre és ültelgelni kezdte. A megrémült asszony segítségért kiáltott. A kétségbeesett jajgatást megis halotta egy Miskolczy Lajos nevű gazdálkodó, aki a jószágait itatta és az asszony segítségére sietett. Az aktatáskás férfi futásnak eredt, de magával vitte az asszony fejkendőjét és a sötétségben eltűnt. De már azóta is érkeztek jelentések Tegeniből, Doroltról, hogy ott is látták. Az Acasi csendőrség erőlyes nyomozást vezetett be az aktatáskás rém kézre kerítése ügyében. Annit sikerült megtudni, hogy ar em egy Horvát nevezetű elmeza- varodott férfi egy Carei melletti községből.



Diáksztrájk Párisban

A francia főváros uccáin zajos tüntetések folytak. Az orvostanhallgatók sztrájkba léptek a külföldi diákok beözönlése miatt. Képünkön a rendőrség közbelép és szétveri a tüntetőket.

A POTYAUTAS

Az is teljesen duralumíniumból készült. Ajtaja egyetlen darab erős lemez, amelyen csak kis rácsos nyílás volt. Miguel kézi-
lincsénél fogva odaláncolták a vaságyhoz, a
amely csaknem az egész fülkét betöltötte.
egyéb butorzat nem is volt benne. Az ajtót
bezártuk azután bementünk az ebédőbe.

Hand a cigarettatárcát gondosan becsomagolta zsebkendőjébe és a zsebébe tette. A kapitány élesen figyelte. Egyedül Mr. Hawks és Mr. Stuart kísérték el bennünket. Némán mentünk keresztül a szalónon. Ott találjuk Melcher doktort, amint fel alá társalva cigarettázott. Csodákozva bámult — Szeretném, ha bejönné velem a kabinomba Mr. Hand — kérte Finch kapitány. — Örömmel — bólintott Hand.

A kapitány gyors léptekkel vágott keresztül a szalónon és felment a lépcsőn. Valamennyien követték. Melcher doktor mellem lépett.

— Mi történt? — kérdezte — Talán elmulasztottam valami izgalmas kalandot?

— De még mennyire! — feleltem — Elrejtőzött potyautast találtunk a hajó farában. Megölt egy matrózt. És megtaláltuk nála Lyons cigarettatárcáját.

A doktor tágranyílt szemmel bámult rá. Néhány pillanatig nem is tudott szólni a meglepetéstől.

— Az istenért — kiáltott föl végre — És kit ölt meg?

— Nem tudom a nevét annak a zengény fiúnak — feleltem — De rettenetes volt!

— És egészen bizonyos benne, hogy csakugyan Lyons cigarettatárcája volt nála?

— Minden esetre, a gróf leírása tökéletesen illik rá.

— Akkor ez az ember ölte meg Lyons-t? És alighanem ő ölte meg Enrightet is! Remélem, gondoskodtak róla, hogy továbbgazságokat ne követhessen el?

— Bezártuk a cellába és odaláncoltuk az ágyhoz. Azt hiszem, biztonságban lehetünk tőle.

Elbben a pillanatban elérkeztünk a folyosóra, ahová a hajóstisztek fülkéi nyíltak.

— Szüksége van rám, kapitány ur? — kérdezte Stuart.

A kapitány a fejét rázta.

— Nem. És önre sincs szükségem, Mr. Hawks. Menjenek vissza a munkahelyükre.

— Doktor ur. — szólalt meg Hand — nem haragudnék meg, ha arra kérném, hogy hívja be Grucieim grófot a kapitány urnak a szobájába?

— Nagyon szívesen! — felelt a doktor vidáman.

— Mire való felzavarni a grófot ilyen késő este — kérdezte a kapitány.

— Nos, valamennyien azt hisszük, hogy a cigarettatárcát, amelyet Miguelről szedtünk el, Lyonsé volt, de nem tudjuk bizonyosan. Azt hiszem, a gróf az egyetlen, aki határozottan meg tudná állapítani.

— Ezzel várhatunk holnapig.

— Jobban szeretem, ha most mindjárt meggyőződünk az igazságról. Legyen szíves kedves doktor ur!

Melcher doktor a legteljesebb bizonytalanságban vergődött. Handról a kapitányra nézett és megint vissza. Finch kapitány idegesen vont vállat.

— Nos jól van, menjen — mondta rossz kedvűen. — Ostobaság! Nem szeretem az ilyen tulzásokot.

Benyitott a fülkéjébe. Hand és én utána. A doktor elment a grófért. A kapitány becsukta az ajtót és udvariatlanul fordult a barátomhoz.

— Nos Mr. Hand — mondta. — Minden tisztázódott. Küldetését befejezte.

(Folyt. köv.)

200 ezer embert sterilizáltak eddig Németországban

Berlin, február 7.

Az igazságügyi lap közli, a sterilizáltak számát. A statisztika szerint eddig a német birodalomban 200 ezer embert sterilizáltak.

A sterilizáltak a következő százalékokban osztottak meg: 46 százalék szüetett hülye, 30 százalék örült, 18 százalék szívbeteg és három százalék gyógyíthatatlan alkoholizmus.

Egymásba rohant két vonat Kairó mellett

Tizenkilenc halottja van a megdöbbenő katasztrófának

London, február 7.

Kairó közelében borzalmas vonatszerencsétlenség történt. A kairói expressz teljes sebességgel belerohant egy szemben jövő tehervonatba, amelyet messze kivágott a sínek közül. A borzalmas összeütközés cihan heves volt, hogy mind a két vonat valamennyi kocsija kirobbant és felfordult. Három utasokká tett kocsit a mélységbe zuhant. A sérültek halálordítása több kilométer távolságra elhallszott. Az első pillanatban nyolc halottat számoltak össze. Később

még hét halottat húztak ki a vagonok roncsai közül. A halottak száma a két mozdonyvezetővel és fűtőkkel 19-re emelkedett. A sebesültek számát nem is lehetett meghatározni. A vizsgálat már az első pillanatban megállapította, hogy súlyos mulasztás terheli az egyik kisebb állomás vezetőjét, aki kiengedte a tehervonatot jöhetnek tudta, hogy az expressznek abban az időben kell áthaladnia az állomáson. Az állomás vezetőjét valamint egy tisztviselőt letartóztatták és bezárították a kairói börtönbe.

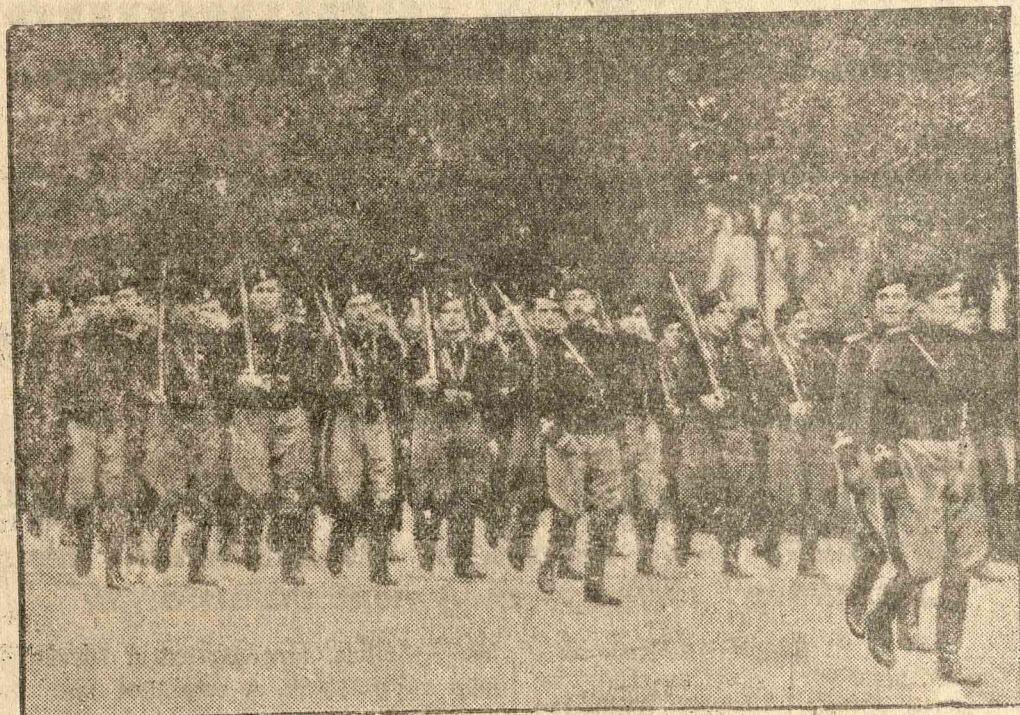
Bank- és emberrablás egy amerikai városban

Az egyik banktisztviselő felismerte a banditákat mire ezek az összes tisztviselőket magukkal hurcolták

Newyork, február 7.

Vakmerő bankrablás történt az amerikai Smith Centenben. Három ismeretlen árcos bandita behatolt a nemzeti bank pénztármébe, ahol kezeket felkiáltásokkal kényszerítették a bank tisztviselőit, hogy télenül nézzék, amint kirabolják a bankot. Az egyik tisztviselő azonban az álarak alatt is felismerte a banditák egyét, akinek nevét hangosan kiáltotta. A banditák

erre mind a hat tisztviselőt elrabolták és magukkal hurcolták. Az elfogottak között két nő is volt, akikkel nagyon csúnyán bántak el. A négy férfi tisztviselőt a városban kívül megsebesítették és lerakták az utcaközepére. A nőket tovább vitték és magukkal tartották meg. A négy sebesült tisztviselőt megölték és beszálították a kórházba, a másik két elrabolt nőt és a banditákat még ez ideig nem sikerült megtalálni.



A feketeingesek ünnepi felvonulása

Az idén is nagy ünnepélyességgel üte meg az olasz milícia alapításának 12 évfordulóját. A feketeingesek nagy felvonulást rendeztek Vittorio Mussolini, a Duce legidősebb fiának vezetésével Róma utcáin.

Durva támadás az angol királyi ház ellen az alsóház ülésén

Harmintagu kommunista csoport be akart hatolni az angol parlament épületébe

London, február 7.

Az angol alsóházban szinte példa nélkül álló botrány játszódott le a tegnapi ülésen. Mac Goowern szélsőbaloldali képviselő rendkívül heves szavakkal támadta a kormányt a munkanélküliség kérdésével kapcsolatban. Majd a királyi család civilisztájára áttérve, azt a kijelentést tette, hogy Angliában még mindig vannak ingyen-

élők és élősdiek, akik a szegények rovására dúlakodnak.

A képviselő szavait az egész teremben óriási felháborodás követte. Lärmával és füttyet igyekeztek megakadályozni a képviselő beszédének folytatását.

Mac Goowern beszéde alatt egy harminc főből álló kommunista csoport akart behatolni a parlamenti terembe, de az örök megakadályozták őket.

Megostromolták a városházát a munkanélküliek egy angol városban

London, február 7.

Sheffield angol városában a munkanélküliek megostromolták a városházát a munkanélküli segélyek újabb csökkenése miatt. A rendőrség visszaverte és szétoszarta a

tüntetőket. Az uccai harcok során tumultuozus jelenetek játszódtak le, amelyekben számos sebesülés is történt. A tüntetők közül huszat letartóztattak.

Coroiu újabb „életjelt” adott magáról

Egy pékmestert rabolt ki, akitől 200 ezer lejrt követelt, de azután 6000 ezer lejjel is megelégedett

Botosani, február 7.

Két nappal ezelőtt közöltük, hogy Coroiu levelet intézett az egyik újságíróhoz, amelyben kegyelmet kér és azt, hogy belépessen a rendőrség kötelékébe. Most azonban egy újabb betörésről számol be tudósítónk, amelyre Botosaniban követelt el a bandita. Coroiu tegnap este három társával megjelent Weissman Icik pék lakásában, ahol annak fia és felesége volt meg rajta kívül jelen. Coroiu és társai revolvért szegyeztek a megrémült családra, majd Co-

roiu követelte, hogy Weissman adjon 200.000 lejt. A szerencsétlen pék, akinek egyáltalán nem volt pénze, azt mondogta, hogy semmi pénze nincs azon a 6000 lejen kívül, amit évek óta gyűjtögetett, hogy fiát taníthassa. Coroiu bandita akkor a családot lefektette a földre, ő maga pedig társaival felforgatta az egész lakást. Nem talált egyebet csak a hat ezer lejt. Coroiu akkor elhagyta a házat és tovább állt. A csendőrség tovább nyomoz Coroiu után.

Előbb imádkozott azután -- kifosztotta a templomot

Vakmerő rablás egy constantai zsidó imaházban

Constanta, február 7.

A rendőrségnek tudomására jutott, hogy Moskovits Lázár bucaresti hírhedt betörő Constantára utazott. Szombaton este a betörő elment a zsidó templomban, ahol a zsidó hívőkkel együtt imádkozott. Ima után a betörő elrejtőzött az egyik pad alatt, majd amikor mindenki elment, valóságga, kifoszt-

totta a templomot. Majd kitört egy ablakot és azon keresztül elmenekült. A rendőrség, aki mindenütt kereste a betörőt, csak későn érkezett a helyszínre és így nem tudta megakadályozni a betörő elmenekülését, aki hírek szerint gépkocsiba ült és elhagyta Constanta területét.

A házasságtörési törvény szigora miatt

„Sztrájkbaléptek” a kínai lányok akik mindaddig nem hajlandók térhezmenni, amíg a „sérelnes” törvényt meg nem változtatják

Sanghai, február 7.

A maga nemében páratlan sztrájkbaléptek a kínai lányok. Ugyanis nemrégén törvényt hoztak, amelyben súlyos büntetést helyeznek kilátásba a hűtlen asszonyok számára, míg a hűtlen férfiakat egyáltalán nem büntetik. A kínai lányok ezt sérelnesnek találták magukra nézve, ezért elhatározták, hogy addig egyetlen kínai lány sem

megy férjhez, ameddig ezt a törvényt meg nem változtatják. A sztrájkot már meg is kezdték és több házasságtörés emiatt elmaradt. Hogy mennyire szolidárisak a kínai lányok, azt az bizonyítja a legjobban, hogy egy kínai előkelőség leánya is visszamondta házasságát egy magasrangú katonatiszt emiatt.

Aki nem tudja eltemetni hat halott gyermekét

Braila, február 7.

Soricu-Munteanu munkás jelentést tett az ügyészségnek, hogy kilenc éves kislánya már három nap óta holtan fekszik házában. Nem tudja eltemetni, mert a munkás szindikatikus megtagadott minden segítséget a munkástól, akinek nincs anyai pénze, hogy saját költségén temesse el gyermekét. Az ügyesség erélyes nyomozást indított az ügyben és a hibásoknak súlyos büntetést helyezt kilátásba.

Szabadságos katona tragédiája

Ileana Somes, február 7.

Pop Péter, aki a Tg-Muresi 39-es tüzérezrednél teljesít szolgálatot, Cioara községből, szabadságról utazott az ezredéhez. Ileana Somes állomáson a még mozgásban levő vonatról le akart ugrani, hogy vizet igyék, amikor megszokott és a vonat kerekai alá került. A szerencsétlen katonát a kerekék vaslósággal szétronsolták. Azonnal meghalt. A vizsgálat megindult.

Nem tisztelgett a horogkeresztes lobogó előtt -- két heti fogház

Berlin, február 7.

A Biefeldi törvényszék két heti fogházra ítélte egy lakost, amiért nem üdvözölte a horogkeresztes zászlót. Biefildben nagy nemzeti szociálista ünnepek voltak. A tömegben feltűnt egy ember, — aki nem üdvözölte karfelemeléssel a horogkeresztes lobogót. A város polgármestere felszólította az embert, akinek a nevét titkolják a német újságok, hogy üdvözölje a zászlót, mire az kerekén megtagadta ezt. Az ügyesség igazatás miatt indított eljárást az ember ellen, aki azzal védekezett, hogy nincs semmiféle törvény, amely arra kényszeríthetné, hogy köszöntse, mely arra kényszerít nére a törvényszék két heti fogházra ítélte az embert.

RÁDIÓMŰSOR

PÉNTEK

Bucuresti: 13: Lemezek 14: Előadások hírei, tőzsdei jelentés, hírek 14.30: Könyv lemezek 18: Rádiózenekar 19: Hírek 19.15: Rádiózenekar 20.20: Operettlemezek 21: Hangversenyismertetés 21.20: A filharmonikusok szimfonikus hangversenye az operaházból 23: Hírek 23.10: Lemezek

Budapest: 7.45: Torna, utána: hang lemezek 11: Hírek 11.20: Felolvasás 11.40: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat 13: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés 13.05: Országos Postászenekar 13.30: Hírek 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés 14.50: Pintér Alice zongorázik 15.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek 17.10: A rádió diáklőrája 17.45: Pontos időjelzés időjárásjelentés, hírek 18: Horváth Gyula és cigányzenekara 18.30: Gyorsíró tanfolyam 19.45: Sportközlemények 20: A Kalvária száz éves Vikár Béla előadása 20.30: Magyar dalok 21.35: A rádió külgyi negyed-órása 21.50: Zathureczky Tibor hegedű 22.15: Hírek, időjárásjelentés 22.45: Charlie Gaudriot jazz-zenekarának műsora, Kalmár Pál énekszámaival 24: Rácz Józsa és cigányzenekara. 1.05: Hírek

3 oldal.

„TEDELYI MAGVARSÁG”

1935. FEBRUÁR 7.

Gyilkosság a rádióműsor miatt

Egy bucurestii cipész agyonszurta társát, holttestét feldarabolta és a hullarészeket zsákba varrva a padláson rejtette el

Bucuresti, február 7.
Borzalmas gyilkosságot fedeztek fel Bucurestiben tegnap este. A Calea Victoriei 107 számú ház padlásán volt dolga a házban lakó asztalosnak. Amikor felért a padlásra, szinte elviselhetetlen büzt érzett. Egy zsákot látott heverni az egyik sarokban. Ugy érezte, hogy a büz a zsákból tör elő. Előrevonszolta a súlyos zsákot és mivel be volt varrva, zsebkéssel kibontotta.

Iszonyatos rémülettel hőkolt vissza, a zsákban feldarabolt emberi testrészek voltak, amelyek félig már oszlanak mindtak.

Azonnal értesítette a rendőrséget, amely kiszállt, az orvos a feldarabolt testrészeket összerakta és megállapította, hogy a holt Nedeacu Neagru cipész. A zsákon pedig rajta állott a tulajdonosnak a neve: Marin Paulescu cipész. A rendőrség azonnal kiszállt Marin Paulescu Anghel ucca 50 számú házába, ahol éppen ágyban találták meg a cipészt, aki minden további nélkül bevalotta, hogy ő gyilkolta meg és vágta darabokra barátja holttestét.

Elmondta Paulescu, hogy néhány nappal ezelőtt egy Zoltán nevű cipésznél voltak

alkalmazva, ahol munka után ő egy rádió-újságból olvasott fel. Nézeteltérés jött ki közöttük a rádióműsor miatt, mire

Paulescu kirántotta kését s szívevesszűrt barátját, azután feldarabolta, bekvította egy zsákba és végigvitte az utcán.

A Victoria uton a 107-es számú ház kapuját nyitva találta, felosont a padlásra és egy sarokba dobta a terhet. Azt gondolta, hogy soha sem jönnek rá, hogy ki a gyilkos. Nem vette észre, hogy a zsákon rajta volt a neve.

Jelentkeznek a tombolanyerők

Nap mint nap érkeznek be hozzánk a nyerőszámok, amelyek újévi tombolánk alkalmával nyereményhez jutottak. Egész Erdély és Érmellék minden részéből jelentkeznek olvasóink és köszönik a nekik jutott nyereményeket. Bucurestiből is több olvasónk küldött be tombolajegyet. Kérjük az ottani olvasókat, hogy amennyiben még nyertes tombolajegyük van, ezt adják át Beriou Nicolae ottani megbízottunknak (Calea Rahovei 231), aki azt nekünk beküldi és aki a nyereményeket mindenkinek át fogja adni. Bizományosunk minden más ügyben is rendelkezésre áll.

Ugyanez a helyzet összes többi bizományosainknál. A kiadóhivatal külön postacsomagban mindenhol egyszerűen a bizományos címére küldi meg a nyereményeket, amelyek náluk átvehetők. Az expedálás sorban történik.

Most folyó készpénztombolánk iránt

fokozott érdeklődés mutatkozik olvasóink táborában. Gyűjtse mindenki a szelvényeket hogy résztvehessen a 250 nyereményes tombolában.

Hogyan?... Igen, igen! Csakis

Togal

segít biztosan és azonnal — mert mindig fényesen bevált!

**Rheuma | Ülőidegzsába | Ideg- és főfájás
Köszvény | Spanyolnátha | Meghülés** esetén

A Togal-tabletta erős húgysavoldó és baktériumöldő hatásu Idült esetekben is fényesen bevált!

Togal semmivel sem pótolható! — Togal biztosan segít! Gyógyszertárakban és drogériákban. Lei 52 — és Lei 130, — A Togal-tabletta svájci készítmény.

Ezerkétszáz letartóztatás Párisban a februári forradalom évfordulóján

Páris, február 7.

A február 6-ika Párisban aránylagosan nyugodtan telt el. A rendőrség több kommunistát tartóztatott le, akiknél fegyvert és olajba áztatott rongyokat találtak. A letartóztatottak száma 1200-ra rug.

Diplomáciai feszültség Amerika és a szovjet között

Washington, február 7

A Szovjet vonakodik adósságait megfizetni és ezért a Fehér Ház a diplomáciai képviselők tüntető csökkentésével akarja kimutatni rosszaságát. Moszkvából visszahívják a tengerészeti és légügyi attachékat felosztatják a főkonzulátust és a követség létszámát pedig lényegesen csökkentik.

Bizományosainkhoz!

Felkérjük összes bizományosainkat, hogy a január havi elszámolást és a nekünk járó pénzüsszeget haladéktalanul beküldjék, szíveskedjenek, nehogy a lap szétfutásában fennakadás történjék.

Lavinakatasztrófák Ausztráliában és Svájcban

Bécs, február 7.

A hóörgetegek tegnap újabb áldozatokat követeltek. Batseider Otto, az amerikai osztrák szelő a hegyekben pusztult. Hőz tex-ülgáros felesége, anyja és fia a lavina áldozata lett. Hasonló hírek érkeznek Svájc-ból is. Graubunden kantonban egy házat és egy istállót temetett be a lavina. Hat ember meghalt.

— **Meghülésnél, náthásnál, totokgyulladásnál, mandulaopnál, tüdőkatarrusnál, valamint ideggyógyalmaknál és szaggatásnál** naponta fél pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvíz nagyon jól tesz, mert a gyomorbécsarorna alaposan tisztítja és desztillálja, azon kívül pedig megfelelő emésztést biztosít.

5. „ERDELYI MAGYARSÁG” 1935. FEBRUÁR 9.

Egy évre ítélték egy lótolvajt

Oradea, február 7.

A törvényszék első szekciója tárgyalta ma Gribut Joan 29 éves Barcau községbeli gazdálkodó bűnperét, aki azzal volt vádolva, hogy 1933 július 17-én két lovat lopott. Az egyiket Birta Joantól, a másikat Bugau Todortól, kik Hidiesul de Sus községből valók. Gribut Joan először megszökött, majd körözés után előállították a törvényszék elé.

Később szabadlábra helyezték, mire ismét nem jelentkezett a tárgyalásokon.

Mára végre elővezetési parancsot hozták a tárgyalásra és egy évi börtönre ítélték. Az ügyész kérelmére azon indoknál fogva, hogy tartani lehet attól, hogy Gribut megszökök, a bíróság elrendelte Gribut azonnali letartóztatását, míg felebbezése tárgyalás elé nem kerül.

Bűnjelként lefoglalták a rendőrségi cella halottjának ruháit

A Mintzky-család ügyvédje újabb beadványt intézett a vizsgálóbíróhoz

Oradea, február 7.

A Mintzky-ügy kivizsgálására Filip Jusztin újabb beadványt nyújtott át a mai nap folyamán Fersigan dr. vizsgálóbírónak. Az újabb beadványban az ügyvéd a család nevében kéri, hogy a vizsgálóbíró állapítsa meg, ki volt az a rendőrségi közeg, aki letartóztatta Mintzki Lajost és kinek a parancsából történt a letartóztatás. Kéri a beadványban Filip Jusztin azt is, hogy a vizsgálóbíró állapítsa meg, ki volt a szolgálatos rendőrtiszt azon az éjszakán, amikor Mintzki Lajos a hideg cellában kiszorított és végül annak a megállapítását kérte,

hogy ki volt az a rendőr, aki dr. Ciupa Lázárt kereste az ominózus éjszakán. A rendőrség már napokkal ezeőtt kiadta a családnak Mintzki Lajos ruháit, melyeket most bűnjelként esatoznak a doszárhoz, mert a ruhák a halott ruhái. A rendőrség már napokkal ezeőtt kiadta a családnak Mintzki Lajos ruháit, melyeket most bűnjelként esatoznak a doszárhoz, mert a ruhák a halott ruhái.

Szobrot állítanak fel Oradeán Carol királynak

Ismeretes, hogy a városi interimárbitárság néhány hónappal ezelőtt egyhangúlag úgy határozott, hogy az Egyesülési Ténen, Ferdinand király lovasszobrával szemben felállítják II. Carol király szobrát. Mosoiu Tiberiu polgármester jóbarátja Hasnas bucurestii szobrászművész — aki az Elisabescu szobrot készítette — 100 ezer lejért vállalta a szobor elkészítését. Az összeget

a város már ki is fizette.

A jelenleg Bucurestiben tartózkodó polgármester most értesítést küldött a város-hoz és közölte, hogy az uralkodó szobra elkészült és a leleplezési ünnepséget rövidesen megtartják.

A szoborleleplezésre valószínűleg meghívják magát az uralkodót is.

Hitler nagy beszédet mond Saarbrückenben

Kivonulnak a nemzetközi csapatok a Saar-vidékről

Basel, február 7.

Baselben megegyezés jött létre a Saar-vidék átadásával kapcsolatos kérdésekben. Ugyanekkor a nemzetközi csapatok parancsnoksága javaslatot nyújtott be a csapatok visszavonás érdekében. Eszerint a hollandok február 16-án, a svédek február 18-án,

az olaszok az ezt követő napokban és az angolok február 20—27 közt hagynák el a Saarvidéket. A német csapatok március 1-én vonulnak be a Saarvidékre. Pár nappal ezután Hitler is meglátogatja a Saarvidéket és Saarbrückenben nagy beszédet mond.

Február 6-án éjszaka

Géplegyverrel kergették szét Párisban a tüntető kommunistákat

Párisból jelentik: Először úgy látszott, a február 6-ka Párisban minden különösebb zavargás nélkül telik el. Este 11 órakor még nem történt semmi. Ekkor hatalmas tömeg kezdett apránként szivárogni a Concorde térre. Bár a rendőrség napközben 630 kommunistát tartóztatott le, mégis a

rendőrség, mielőtt megérkezett a Concorde érre, hogy széjjeloszlassa a tömeget, fegyveres erővel találta magát szemben. Lövöldözések kezdődtek, amelyeket a kommunisták csak akkor hagytak abba, mikor géplegyveres haderő jelentkezett.

Két súlyos szán és autóbaleset Oradeán

A járdára vágódott és felfordult egy szánkó. -- A szánban egy asszony ült 8 hónapos gyermekével, aki kiesett de az ijedtségen kívül más baja nem történt

Tegnap este nyolc óra tájban a Calea Victoriein a Löblé féle szeszgyárral szemben könnyen végzetessé válható szánbaleset történt. Az egyik szán nagy sebességgel jött a Calea Victoriein lefelé a villamos síneken. Közben hátulról a villamos jött, úgy egy a szánnak le kellett tértie az útról.

A szánkó azonban megsiklott és neki szaladva a gyalogjárónak, felborult. A kocsis, a szánban ülő urasszony és gyermeke nagy ívben repültek ki a szánkából. Előbb azt hitték, hogy súlyos baleset történt, azonban kitudt hogy a három embernek az ijedtségen kívül nem történt semmi baja. A 16

azonban elragadt és csak nehezen fékezték meg. A szán teljesen összelejt.

Szerdán délután 6 órakor a Boulevardul Regele Ferdinandon, a Fiumei kávébehozatali cég előtt, az uttesten akart átmenni Rothbart szappangyáros felesége. A vasútállomás felől jött megengedett sebességgel a Palace szálloda autója és előírászerűen túlkölt. Rothbartné az erős túlkölésre megijedt és az uttesten elesett. A sofőr pedig hirtelen lefékezett, hogy el ne gázolja.

Az erős fékezéstől a sikos úton az autó megfordult, felszaladt a járdára és bezúzta a Fiumei kávébehozatali cég kirakatát.

Huzzák -- halasztják a kenyérrak max. malását

Jóllehet már szombaton megérkezett az árpar és kereskedelemügyi miniszter rendelte, amely az ármáximáló bizottság azonnali összehívására és a kenyérrak rögzítői máximálására utasította a városi interimárbitárságot, máig sem ült össze a máximáló bizottság. A városházán kérdőzsködések kapcsán azt a választ adták, hogy még nem történt meg a Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a fogyasztók delegátusainak kijelölése, mert

más delegátusokra van szükség. A közvélemény joggal teszi fel a kérdést, hogy miért kell huzni-halasztani a máximáló bizottság összehívását mindentől függetlenül és miért kell a kenyérrak máximálását

málását kapcsolatba hozni az élesztő árának máximálásával, amikor

az élesztő nem elsőrendű közszükségleti cikk és már a múltban kimondta a miniszterium, hogy nem lehet máximálni.

Élesztő nélkül is lehet kenyeret sütni, viszont a pékek bizonyára nem az élesztő miatt emelték fel a kenyér árát. A buza ára nem emelkedett — tehát nem lehet emelni a kenyér árát sem. Ha Mosoiu Tiberiu polgármester idehaza lenne, bizonyára nem nézett volna a bürokratikus formáságokra és a kenyérrak már máximálva lennének. Minden nap újabb nyereség a pékkartell számára és veszteség a kiűzörszített fogyasztó közönségre.

— Visszaadja a szovjet a román műtárgyakat. Bucurestiből jelentik: A bucurestii szovjetkövetség az Athenée Palaceból elköltözött a Sosszen levő Toma Stelian utca 5 szám alatti villájába. A fővárosi lakók úgy tudják, hogy a követség címére ismét hatalmas küldemény érkezett Moszkvából, melynek jelentősebb részét a román állam tulajdonát képező értékes kéziratok és festmények teszik ki. A nagy értéket képviselő műtárgyak visszaszolgáltatása a napokban fog megtörténni.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Pénteken este fél 9 órakor: Ma éjjel szabad vagyok, operett. Rendes helyárakkal.
Szombat délután 3 órakor: Sybill 15 és 25 lejes helyárakkal.

Szombaton délután 6 órakor: Anyaszív 15 és 25 lejes helyárakkal.

Szombaton este 9 órakor: Denevér. Vera Schwartz bucsu fölléptével. Mérsékelt ten emelt helyárakkal.

Vasárnap délelőtt 11 órakor matiném: 15 és 25 lejes helyárakkal: Hőfehérke.

Vasárnap délután 3 órakor 15 és 25 lejes helyárakkal: Obsitos.

Vasárnap délután 6 órakor: Ma éjjel szabad vagyok.

Vasárnap este 9 órakor: Cigányszerelem.

Hétfőn este fél 9 órakor: Cigányszerelem.

„Magus” egerirtószer 120 egér

kipusztítására — — — 10 Lei

„Binicid” patkányirtószer — 32 Lei

„Pustol” svábbogárirtószer — 15 Lei

Meg nem telelés esetén tízszeres pénzt adunk vissza.

Visszatérő adóknak megfelelő rabatt!

Stern József vaskereskedés Oradea, Piața Mihai Viteazul 2.

Mozgósínházak műsora:

Apollo Mozgó

Rotschildok.

Capitol Mozgó:

Az első és a második

Heyman Szinkör

Amok.

APRÓHIRDETÉSEK

Ullacul de Cris szövetségét üzletvezetőt keres, feltételek megtudhatók a Hanga raktárnál. Tache Jonescu 28. 2510

Ügyes kifutó fiu kenyér üzletbe szonal fővételik. Str. Milerand 14. 2509

Tisztességes bejárónő felvétetik Kamár str. Cantemir 76. 2508

Jó karban levő balkaros gép olcsón eladó. Str. Rosiorilor 8. 2511

Hosszu bizonyítvánnyal minden szakácsné felvétetik fiatal párhoz, kóser háztartás. Jelentkezni 9—5-ig. Salamon, strada Mathei Corvin 10. 2493

Négy középiskolát végzett fiu papírüzletbe tanulónak felvétetik. Pásztor Ede céghez. 2492

Oradeához közeli községekbe bevezetett területre lapárust, napi biztos 30 lej keresettel felvesz az „Erdélyi Magyarság”. Jelentkezni a kiadóhivatálba.

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére keresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatálhoz intézni.

Makulatura újságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában, Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA